

Gazeta Araului

ZIAR COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Înțelesul solemnității dela Sighișoara.

Dumineca trecută a avut loc la Sighișoara o impozantă solemnitate națională și culturală la care au azistat peste 20.000 de oameni și în cursul căreia, în prezența A. S. Regale Principele Carol și în aceea a dlui ministru Octavian Goga, s'au împărțit bibliotecile formate din câte 300 de volume românești, la 125 de comune din ținuturile Oltului și Târnavelor.

A. S. Regală Principele Carol și d. ministru Octavian Goga au ținut cuvântări frumoase și pline de lumină și de adevăr în care au arătat marea importanță culturală a actului acesta profund național și românesc, ce răspândește sămânța învățaturii în locurile atâta vreme cutropite de streini și unde limba și cugetarea românească au gemut timp de secole sub apăsarea celei mai fioroase tiranii.

Moștenitorul tronului și d. ministru Goga au arătat mulțimei adunate acolo, că momentul acesta solemn în care începuturi de bibliotecile organizate au pătruns până în comunele cele mai depărtate ale Oltului și Târnavelor, inaugurează marea operă de românizare, de solidaritate și cultură națională, în baza căreia Românii din toate unghiurile României întregite trebuie să simtă, să gândească la fel, și să se adape la izvoarele aceleiași culturi ce se va răspândi, unificată și îmbogățită repede, întru cât lumina și cultura sunt apanajul națiunilor libere și destinate, ca România întregită, unui mare viitor.

S'au bucurat, de sigur, miile de țărani adunați acolo; s'au bucurat din fundul sufletului față de darurile ce li se făcea și față de perspectivele fericite, ce le deschideau cuvintele atâta de entuziaste și de calde ale vâstarului Regal.

În această satisfacție și fericire a populației, în mulțumirile lor și în uralele cu care locuitorii au salutat pe Principe cum și în omagiile aduse Moștenitorului Tronului, și întregii Familii Regale, s'a văzut adâncă dragoste a populației ținuturilor alipite pentru Tron și Dinastie, pentru Suverani și întreaga Familie a casei Domnitoare, ce a știut să realizeze adunarea sub un singur sceptru a tot ceea ce este suflet și simțire românească.

Cu prilejul acesta ca și în toate celelalte prilejuri ce s'au mai oferit până acuma, populația ținuturilor alipite a dat probă de înalta ei conștiință națională și de dragostea sfântă cu care fie ce țaran lucrează la desăvârșirea operei de unire sufletească și de consolidare națională, prin distrugerea ori căror graniți sufletești și materiale și prin respingerea ori căror idei ce nu ar fi demne de numele de român.

Marea populație a satelor, despre al căreia patriotism și despre a căreia dragoste de țară noi am vorbit în atâtea rânduri, prin atitudinea sa entuziastă și prin uralele sale înflăcărâte, a condamnat încă odată, la Sighișoara, cu toată hotărârea, ideile de separație și de regionalism, fie el chiar sufletesc, ce ar putea să se mai nască vreodată în mintea vre unui politician lipsit de patriotism și vânat de mărire și putere.

La Sighișoara entuziasmul populației a șters pentru totdeauna din limba noastră cuvântul regionalist și dacă s'ar mai găsi vre-odată cineva să mai pronunțe acest cuvânt, sau să se mai oprească la înțelesul lui, ar trebui să se gândească numai o clipă la dragostea poporului pentru Tron și Dinastie și pentru ideea de unire desăvârșită, pentru că din mintea sa bolnavă să dispară visurile nebune și gândirile nedemne de un adevărat român.

La Sighișoara, a fost de aceea nu numai o înaltă serbare culturală, dar și un mare triumf al Românismului, manifestat prin entuziasmul populației pentru ideea de perfectă unire a tot ceea ce simte românește.

Acesta este sensul cel mai înalt al solemnității din Sighișoara și el constituie o mândrie și o satisfacție măreață pentru ori care bun român.

STOIAN.

Un nume ce a dobândit în câteva zile o celebritate odioasă și un tip ce merită să fie descris, întru cât el reprezintă, încarnează, quintezentiază o bubă a societății de astăzi, racila cupidității, a câștigului nepermis, pofta bolnavă de avere, adunată necinstit; vanitatea de a sfida pe oamenii cum se cade și de a stropi munca și onestitatea cu noroiul roatelor de la automobilul esit ca o buruiănă degradantă din mocirla speculei, a jafului și a rușinii.

Foarte înalt, făcut să producă impresiuni decorative: foarte simplu și neinteligent și mai ales foarte incult, de-și licențiat în drept; neobosit când era vorba de câștiguri și afaceri; preocupat numai de ideea de ași crea relațiuni, pentru a putea să câștige mai repede bani și influențe; foarte lingușitor, pentru că pricepea instinctiv că numai lingușirea deschide lesne toate ușile; foarte activ când era vorba să confunde munca adevărată cu agitația trepidantă și deșertă, ce avea să ducă pe financiarul veros de astăzi, în atmosfera de glorie specială a bătașilor politici și a celor mai ignobile cercuri electorale.

Stoian, a început prin a fi ziarist, reporter de fapte diverse, prietenul atent al comisariatelor și al localurilor de poliție, unde hănuia el că se fac primele cunoștințe ce aveau să prindă bine mai târziu.

Cu desăvârșire neinteligent și incult, nepregătit pentru delicata profesie a scrisului, prin faptele diverse ce le aducea ziarului, Stoian a rămas celebru prin stilul, și prin limba cu care își îmbrăca enormitățile ce le spunea.

De la el, de la Stoian, și de alți vre-o câțiva, tăiați din aceeași stofă sufletească, au rămas vorbe și fraze neuitate, ca vestitele: „mortul grav rănit, sau mortul crunt bătut a fost transportat la spital” și atâtea altele ce au făcut și fac și

astăzi încă deliciul ziaristilor bucureșteni.

De-și ziarist inexistent, totuși Stoian a profitat de această calitate pentru a cutreera instituțiile și ministerele, vorbind în numele presei și în acela al ziaristilor adevărați, solicitând favoruri și promisiuni, intervenind mai târziu în tot soiul de afaceri, ciupind din toate părțile aceea ce era de ciupit, aplecându-și înalta lui statură pe la toate ușile și lăsând prin toate birourile, după loc, timp, oameni și împrejurări, aere și ifose obraznice, sau fragmente de demnitate și bucăți de prestigiu omenesc.

Stoian, care auzise însă că ziaristica e bună, dar cu condiție să ieși din ea, s'a aruncat cu disperare în politica, în politica electorală, de alegeri și de chestii de bucătărie politică respingătoare, unde nu se cere nici pricepere, nici inteligență, și numai îndrăzneală și lipsă de scrupule și de mândrie.

Înarmat cu băta electorului de carieră, Stoian era văzut în timpul alegerilor cutreerând mahalalele, cu un sac cu bani la subțioară, oferind „45 de lei” pentru un vot și angajând fără de jenă târguri de conștiință, și de demnitate.

Oameni de nimica, se înțelege, erau mulți și deci opera de corupție a agentului electoral Stoian, se desvolta ca o buruiănă otrăvitoare, acaparând cât mai multe conștiințe și falsificând, alături cu atâtea alte opere la fel, opera cetățenească a alegerii membrilor corpului parlamentar.

În vederea aplicației lui în spre câștiguri, în vederea pasiunii lui pentru gheșeft, pentru conștiința lui apucătoare și hrăpăreță, căreia banul îi apărea fără gust, fără miros, cunoscutii lui Stoian, îl supranumiseră „Băncuță” cuvânt ce închidea în el jena, neplăcerea și repulziunea fizică ce reușea s'o inspire personajul.

Stoian făcea afaceri urâte, dar averea sa creștea considerabil; Stoian se pune în slujba ideilor celor mai respingătoare, dar lucrurile de preț umpleau odăile casei de lângă Foișor.

Când a venit vremea războiului, Stoian care era un om cât muntele, a rămas în țară și nici o dată afacerile sale nu au prosperat mai mult și nu au fost mai înfloritoare, ca pe timpul ocupației nemțești.

În curând »Banca națiunii« ce fusese deschisă la început într-o clădire umilă, pe bulevard, alături de o lăptărie, se mută în palat propriu, cu mobile și lux; cu portari și automobile, în vreme ce Stoian, lansa o serie întreagă de afaceri, de bănci și de combinațiuni financiare, toate bazate pe nisip, și în care în mod conștient directorul general al institutului, făcea să iute, să se piardă și să se consume banii adunați cu muncă, ai nefericiților clienți.

Astăzi o lume întreagă blestemă și varsă lacrimi; astăzi sumedenie de oameni cinștiți se uită la gura căscată a ruinei ce-i așteaptă, grație necinstei lui Stoian.

Și totuși o mărturisim, suntem mirați chiar și acum de încrederea ce s'a acordat omului acestuia fără cultură, limitat și ale căruia lipsuri un spirit ager și pătrunzător le-ar fi putut observa de la primele cuvinte.

Lumea nu a văzut însă sau nu a știut să vadă și aceasta nu se poate explica de cât prin aceea că Stoian, tipul acaparatorului și omul căștigurilor fără muncă, exemplarul de lux, răspândit în mii de alte exemplare în societatea noastră ce aleargă după pricopseală, reprezintă, încarnează până la suprema quintesență, pasiunea pentru banul murdar, dobândit fără de scrupule, furat din toate pungile și stropit astăzi tragic cu creerii și cu sângele lui Ghica Comănești.

Sedința consiliului administrativ al orașului Arad.

Consiliul administrativ al orașului a ținut ieri după masă la orele 5 ședință ordinară lunară.

D. primar Robu deschizând ședința salută pe d. deputat dr. Iancu, membru nou al comisiei.

S'au citit apoi rapoartele diferitelor rezorturi luându-se toate la cunoștință. Primul procuror d. Meculescu în legătură cu raportul dsale atrage atențiunea comisiei asupra numărului mare de furturi comise în vremea din urmă și aduce la cunoștință că va face demersuri la autoritățile în drept pentru a se lua măsurile necesare pentru împedecarea lor. D. primprocuror mai constată că în luna Octombrie numărul sinuciderilor a scăzut.

Urmându-se la cetirea actelor întrat, se naște o discuție mai lungă în chestia evacuării edificiilor școlare ocupate încă de poliție. Prefectura poliției a răspuns adecă la adresa Consiliului Administrativ în aceasta chestiune, că negăsind un alt local potrivit pentru comisariatul circumscriptiilor, poliția nu a fost în situație să evacueze edificiile școlare pe cari le ocupă.

Discutându-se din toate punctele de vedere aceasta chestiune la propunerea dlui primar, Consiliul Administrativ decide să însărcineze primăria a căuta în înțelegere cu prefectura poliției localuri potrivite comisariatelor de poliție, cari sunt încă instalate în edificiile școlare și totodată să se intervină și la minister pentru evacuarea edificiilor școlare.

Consiliul ia în discuție apoi recursul societății »Concordia«, în chestia taxei orașănești impusă pe societate după contractul de cumpărare a imobilului, în care e instalată societatea. Consiliul administrator, având în vedere situația specială a acestei cumpărări acceptează motivele aduse de societate pentru reducerea taxei.

Consiliul aduce încă decizii relativ la celelalte acte întrate de mai mică importanță.

Știri din streinătate.

— D. Poincaré, fostul președinte al republicii franceze, și care după cum se știe a sosit la Londra, a fost obiectul unei primiri foarte entuziaste din partea populațiunii londoneze. Autoritățile au făcut dlui Poincaré o primire oficială.

— O delegație de pe teritoriul Vilnei a sosit la Varșovia pentru a regula chestiunea alegerii din dieța din Vilna, alegere ce trebuie să hotărască de soarta acelui teritoriu. Delegația a fost primită în mai multe rânduri de șeful statului polon.

— Crucșetorul grec »Arcadia« a capturat pe coastele Mării Negre un vas sub pavilion jugoslav, având pe bord 200 de lăzi cu petrol și 100 de butoiașe benzină destinate trupelor turcești.

— Se știe că autoritățile sârbești au reușit să aresteze pe autorul ultimului atentat săvârșit în contra regelui Alexandru al Serbiei. Instrucția a stabilit complectă vinovăție a lui Mariukovici, autorul atentatului.

— Din știrile venite din Egipt reiese că încheierea acordului franco-turc a produs o puternică impresiune în cercurile musulmane din Egipt. Ziarele de acolo publică articole elogioase la adresa Franței și la aceea a guvernului francez.

Programul săptămânal al Cursului liber de seara, Arad.

Luni. — Limba română. (Cursul funcționarilor) I. Lectura. Pronumele personal. Exerciții verbale. Prof. dnii I. Dabiciu, T. Mager. — Limba română. (Cursul funcționarilor). II. Reguli de interpunctie. Lectura. Prof. d. Lazar Roșculeț. — Limba franceză. I. Grammaire. »La prière«. Prof. dna Lucia V. Babescu.

Marti. — Limba română. (Curs public). Verbul »a fi«. »Interiorul clasei«. Conversare. Prof. d. Lazar Roșculeț. — Limba franceză. II. Grammaire, Phonétique. Prof. d. Jean Decamp.

Mercuri. — Limba franceză. I. Conversation sur »Les objets de l'école«. Prof. dna Lucia V. Babescu.

Joi. — Limba română. (Cursul funcționarilor). I. Lectura. Pronumele personal. Conversare. Prof. dnii I. Dabiciu, T. Mager. — Limba română. (Cursul funcționarilor). II. Reproducere. Lucrări în scris. Prof. d. Lazar Roșculeț. — Algebră. Numere algebrice. Prof. d. I. Dumitriu.

Vineri. — Limba română. (Curs public). Verbul »a avea«. Exerciții de cetire. Profesor d. Lazar Roșculeț. — Limba franceză. I. Grammaire, Phonétique. Prof. dna Lucia V. Babescu. — Limba franceză. II. Conversation. Causerie litteraire. Prof. d. Jean Decamp.

Prețurile în piețele din Arad în ziua de 11 Noembrie.

Piața de zarzavaturi: varză 2— lei, cartofi 1 kgr. 1-25 lei, verdețuri 1 kgr. 4-50 lei, ciapă 1 kgr. 7— lei, usturoi 1 kgr. 16— lei, varză acră 1 kgr. 4— lei, ouă 1 buc. 1-30 lei, fasole uscată 1 kgr. 4-50 lei, lapte 1 litru 2-50 smântână 1 litru 12— lei, unt 1 kgr. 36— lei, boia roșie 1 kgr. 35—60 lei, mere 1 kgr. 4—3—2 lei, struguri 1 kgr. 7—6—5 lei, nuci 10— lei.

Piața de paseri: Gâscă grasă 1 kgr. 15—19 lei, rață grasă 1 kgr. 14—18 lei, gâscă slabă 1 per. 30—40 lei, rață slabă 1 per. 18—26 lei, pui pentru prăjit 1 per. 16—20 lei, pui mai mici 1 per. 8—12 lei, găină 1 per. 20—30 lei, curcan 1 per. 50—70 lei.

Târgul de vite: Vită 1 kgr. 2-50—5— lei, vițel 1 kgr. 6— porci 1 kgr. 9—16 lei, oaie 1 buc. 100 lei.

Piața de cereale: Grâu 1 mm. 300 lei, orz 1 mm. 310 lei, porumb 1 mm. 340 lei, făină nula 1 kgr. 5— lei, făină de fert 1 kgr. 4 lei, făină de pâine 1 kgr. 3— lei, țăriță 1 kgr. 2— lei, varză 1 mm. 160 lei, varză 100 buc. cl. I. 300 lei, varză cl. II. 200 lei, varză cl. III. 100 lei.

* Tribuna liberă *

Noi românii am avut și avem și azi mulți dușmani, nu numai dintre streini, ci chiar și din sânul nostru, cari lucrează neconștient în contra intereselor noastre naționale. De acești dușmani însă nu ne temem, pentru că dorobanțul român știe să și împlinească datoria, față de ori cine.

Avem noi românii un dușman cu mult mai mare și periculos decât aceștia, și care neconștient e în mijlocul nostru și care lucrează pe sub ascuns pentru ruina noastră întocmai ca vermele, ce roade rădăcina unei plante și nimicește mereu mersul bun al dezvoltării noastre economice, sociale și mai ales culturale.

În contra acestui dușman trebuie să luptăm cu toate armele bune pentru al stărpi, căci la din contra poate să aducă pe capul nostru cele mai mari primejdii.

Și oare cine să fie acest dușman? Cine să fie altul decât indiferentismul.

Pe vremea când eram sub stăpânirea ungurilor între noi românii din Transilvania nu era atâta indiferentism, ci lucram din toate puterile pentru interesele și drepturile noastre naționale economice, sociale și culturale. Azi? Azi indiferentismul este izvorul mai multor rele de care suferim nu numai țărănul nostru dela sate, ci chiar și o parte a inteligenței noastre. Astăzi după ce am luptat atâta amar de vreme și cu ajutorul lui Dumnezeu am ajuns să ne vedem visul întrupat, vedem, că indiferentismul domnește la noi putem zice pe toate terenurile.

În treburi sociale și culturale vei afla o dosă bună de indiferentism. Azi mulți își zic, că la ce atâta lumină și cultură poporului românesc! Doar e destul să fie religios și bun creștin. Da, da, trebuie în tot cazul să fie religios și bun creștin nu e vorbă, dar tot atunci trebuie să aibă și puțină cultură, altcum mereu e tot înșelat și apoi ni-e frică, că, vom păți-o ca și prea pravoslavnicii ruși, cari deși până mai eri, alături, purtau în sân sf. cruce și pe sf. Nicolae, totuși lipsiți însă și de cea mai mică schițe de cultură, într-o bună dimineață au dat cu toți sfinții de pământ și azi se toacă în cap uoul pe altul și în prostia lor nemărginită, se lasă să fie conduși de niște jidani mizerabili.

Vedem dară, că de un popor incult și prost toate însușirile rele se lipesc și noi de aceste însușiri rele voim să scăpăm poporul nostru și mai ales generației tinere de azi încredințată nouă voim să-i dăm o astfel de creștere și cultură, încât să nu poată prinde de ea nici o însușire rea, ci să fie cu toții creștini buni, oameni de omenie și mai pre sus de toate, să fie români buni.

Este deci foarte duferoasă împrejurarea, când vedem, că forțările nobile ale guvernului și ale bărbatilor noștri de școală, cari voesc să ridice școala la nivelul conform timpului de azi, nu înțipină nici un sprijin, ba din contra, li se pun diferite pedeci și greutăți tendențioase pentru ajungerea scopului atât de dorit pentru fericirea și întărirea statului nostru tină.

Ca să putem arăta mai bine indiferentismul ce dominează între mulți ai noștri, fie-ne permis a spune într'un articol viitor câteva cazuri concrete din cari ne putem convinge, că este mic numărul acelor ce luptă pentru scopuri mai înalte de civilizațiune, în vreme ce partea cea mare trăește în brațele apatiei.

Julian Pagubă,
Învățător-director de stat.

* Pentru cele cuprinse în aceasta rubrică redacția ziarului nu ia nici o răspundere.

Gheorghe Reiner

magazin de
mode pen-
tru dame

paltoane, bluse, neglige și costume

Str. Eminescu Nr. 1

Edificul Cateneau

Clasă separată de măsurat.

Telefon 530.

Cornul Vânătorului

Minciunile dlui Stauber.

Ni se aduce la cunoștință că ziarul dlui Stauber «Közlöny» a găsit iar de cuviință, cu toată lecție aplicată o zile trecute, să se amestece dintr-o chestiune ce privește pe români și să și scoare ca de obicei minciunile și calomniile ce s-au făcut o dureroasă celbritate susnumitului.

Ziarul dlui Stauber, afirmă astfel pentru a oră că cele trei cereri de înscriere în barou, fost respinse pentru motivul că aceia cari cere înscrierea nu îndeplineau condițiile cerute de pentru a putea fi satisfăcuți.

Ziarul maghiar minte deci încă o dată, întru noi am arătat că dnii Bălțeanu și Deladecima înscriși în barourile din vechiul regat, iar răstul Pavelceanu, era doctor în drept de la Paris. Ce face de o sută de ori credem cât titlul de doctor la Lipova sau Covăsânți.

Ziarul dlui Stauber, minte însă și mai fără de grije, atunci când susține că ziarul nostru a dat în judecată de decanul baroului Arad și un reprezentant al «Gazetei Aradului», a fost scutit, în această chestiune, la judecătorul de instrucție.

Ziarul dlui Stauber, minte, de oare ce nu până acuma să fi fost dați în judecată, iar când se va petrece acest lucru, nu ne vom săl anunțăm.

În ceea ce privește faptul că am fi fost citați judecătorul de instrucție, faptul este adevărat, nu în chestia procesului imaginar de care vorbește «Aradi Közlöny», ci în procesul intentat deputat Iancu, dlui Iustin Marșieu, pentru declarații făcute de cel din urmă la Gai, cu privire la o intruniri și pe care primul le-a considerat de ofensătoare.

Câte rânduri, deci, tot atâtea și minciuni. Noi nu însă nici o nevoie să suportăm minciunile și calomniile, în chestii esențialmente românești ale dlui Stauber, ale căruia antecedente ne sunt foarte cunoscute.

D. Stauber, e liber, dacă vrea să se lase pe turburi ale Mureșului, ce îl vor purta, cu greutate, ca pe o barcă rău echilibrată; d. Stauber, să-și dea drumul, de pe turcul primăriei, să insultă adusă aerului căruia i-ar cere să lăse; d. Stauber poate, în fine, să-și permită capriciile ce le solicită contururile persoanei grațioase; noi însă cerem, încă o dată dlui Stauber, să ne scutească pe noi români, de minciunile și de calomniile d-sale, dictate de elementele sale pentru regimul de altă dată. Tot de o dată atragem din nou atenția autorilor, asupra omului acesta, a cărui ură pentru țara, făcuse înaintea de război, din ziarul său o arătată officină de grosolanii și de insulte la adresa a tot ceea ce era român.

Dacă d. Stauber, își amintește cu plăcere de petrecute la Curțile martiale, ne oferim să-i dăm prilejurile de a se întoarce acolo; iar dacă dorește cu tot dinadinsul să și transpună pe nații în teritoriul Ungariei, dată fiind anti-păză pentru români, s'o spue ca să i se dea de liberă plecare, de oare ce faptul de a fi în țară, este considerat ca o cîrmă de ori care ține românii.

Situația învățământului primar în orașul Arad.

Revizoratul școlar a întocmit o statistică referitoare la elevii înscriși în acest an școlar, în școlile din orașul Arad și din care se poate conștientiza faptul îmbucurător că numărul elevilor ro-mâni la aceste școli a sporit în număr mare.

Conform statisticii revizoratului în Arad funcționează 31 școli primare cu 116 învățători. S'au înscris la aceste școli în total 5282 elevi cu 1097 învățători ca în anul trecut. După calculările revizoratului au rămas nefecșurați încă peste o mie copii obligați a cerceta școala.

Dintre elevii înscriși sunt de naționalitate maghiară 3337, română 1247, germană 73, sârbă 184, și 441.

La școala Elena, din regiunea gării C. F. R. s'au înscris în acest an 123 față 64, câți au fost înscriși în anul trecut.

Din cauza că localurile școlilor sunt încă în stare de poliție, la școlile din strada Elena, Ștefan cel mare, Virginia-Hotăran și suburbii Ștefan cel mare, învățământul nu se poate desfășura în condiții convenabile.

INFORMAȚIUNI.

— Directoratul internelor din Cluj, a autorizat primăria orașului a încasa toate impozitele comunale preparate în bugetul orașului, până la aprobarea definitivă a acestui buget din partea directoratului. În urma acestei adrese a directoratului de interne primăria va dispune încasarea tuturor impozitelor prevăzute în bugetul ce l-a întocmit și înaintat directoratului spre aprobare, aceste impozite servind pentru acoperirea cheltuielilor orașului. După cum suntem informați primăria va renunța la încasarea taxelor comunale pe spectacole, cerând dela stat un ajutor corăspunzător sumelor ce ar fi rezultat din încasarea acestor taxe.

— Primăria orașului a luat dispoziții ca revanzătorii să nu poată cumpăra dela producătorii, cari își aduc produsele în piață, decât după ora 11. Primăria a luat această dispoziție în urma întinselor speculații ce se fac de către revanzători cu articolele alimentare, pe cari le acaparează pentru a le vinde cu prețuri mai urcate.

— Ieri au fost anunțate serviciului sanitar al orașului 2 cazuri de scarlatină în internatul de fete, astfel că până acum s'au anunțat 3 cazuri de scarlatină la acest internat.

Serviciul sanitar a luat dispoziții pentru dezinfectare și împedecarea lățirii boalei între eleve. Până acum s'au anunțat serviciului sanitar în luna Noembrie în total 28 îmbolnăviri de scarlatină și 2 cazuri de moarte cauzate de această boală.

În general s'a constatat că aproape toate cazurile de scarlatină au un decurs ușor.

— «Societatea» Ocrotirea orfanilor din război filiala Arad aduce mulțumiri sincere Doamnei Victoria Liviu Popa pentru suma de Lei 1000, cu care s'a înscris de membră donatoare la această societate.

Dna Ema colonel Georgescu a colectat pentru societate dela d. Zernoveanu Lei 100, dela Moraru Alexandru 50, Iosefina Moraru 50, hotel «Pannonia» 50, C. F. Arad-Cianad 200, Soltész Andor 20, Soltész Andor 50 dela d. Nicolae Falh lei 10, iar comitetul nostru din Pecica a chetat în acea comună Lei 1148. Primească donatorii mulțumirile orfanilor de războiu.

— Prefectura poliției aduce la cunoștință tuturor proprietarilor de automobile și motocicletele din localitate că în ziua de 14 Noembrie 1921 a. m. vor trebui să se prezinte împreună cu vehiculele la Prefectura de Poliție din str. Mărășești pentru primirea permiselor de liberă circulație prevăzute în legea nouă.

— Asociația restauratorilor și cafeșilor a înaintat ieri prin avocatul ei o cerere primăriei, în sensul ca să li se admită o nouă urcare a articolelor de cafeenea. Prețurile din cafenele, după cum se știe au fost fixate de curând în o măsură destul de mare încât s'au produs nemulțumiri în populație. Cafeșii însă nu sunt mulțumiți, ei încearcă a exploata în măsură și mai mare pe consumatori, făcând sforțări ca prin fel și fel de calcule să prezinte situația lor ca insuportabilă, din cauza prețurilor ce li s'au fixat.

Suntem informați însă că primăria nu va mai ceda de astădată.

Socotim însă, că ar fi nevoie ca în legătură cu noua cerere a cafeșilor primăria să revină asupra prețurilor fixate de curând și supunându-le unei revizii temeinice, să le reducă la măsura convenită și dreaptă pentru consumatori.

— Camera comercială și industrială din Arad a ținut ieri ședință plenară. Primul secretar al camerei d. Zima a adus la cunoștință că s'a căzut de acord cu toți industriașii din localitate ca cu ocazia vizitei Familiei Regale în Arad, să se ofere cadouri Majestaților Lor din produsele industriale. Secretarei camerei au făcut cunoscut apoi asistenței reforma impozitelor, reforma legii camerilor modificarea legii pentru încurajarea industriei și s'a făcut raport despre expoziția dela București.

Camera, luând în discuție cererea comercianților evrei înaintată guvernelor în sensul ca să li se permită a ține închise prăvăliile Sâmbăta, iar Dumineca deschisă, s'a declarat împotriva împlinirii acestei cereri, făcându-se prin aceasta iluzoric repaosul duminical.

Urmându-se la complinirea postului de subsecretar, camera a ales în această calitate pe d. Ștefan Jalea.

— Fabrica de mașini militare dela Gemel (Cehoslovacia) a fost incendiată. Au fost distruse 28 aeroplane, 46 motoare și 5 automobile Daunele trec peste 25 milioane.

— Consiliul de miniștri a ținut Miercuri în Capitală, a aprobat înființarea unei burse de măr-furi și efecte la Cluj pe baza legilor maghiare.

— La Paris a încetat din viață cel mai bătrân om din lume, Dargen Louis, în etate de 153 ani. Fiul acestuia Dargen Frederico, în etate de 110 ani, a luat parte la înmormântarea tatălui său.

— Bande de hoți ce s'au înmulțit în vremea din urmă în județ încep a face atacuri și asupra automobilelor, cari fac curse între Oradea mare și Arad. Astfel a fost atacat ieri noapte între Zerindul nou și Chișineu un automobil condus de șoferul Todor Mișic. Hoții au încercat cu focuri de armă să oprească automobilul, șoferul însă nu și-a pierdut prezența de spirit, ci a încercat cu viteza cea mai mare să scape din bătaia gloanțelor, ce ia și reușit.

Autoritățile au luat măsuri întinse pentru urmărirea hoților.

— De la facultatea de medicină din München a dispărut un flacon cu radium în valoare de o jumătate miliard. Poliția a stabilit că autorul furtului e laborantul facultății, care însă a reușit a trece granița Elveției.

— Călea ferată română a încasat în luna Septembrie a. c. prin casele de bilete și bagaje ale stațiilor cari au legătură directă cu Budapesta—Viena următoarele sume: Stația Arad Fr. 81.622 dela călători și Fr. 944 dela bagaje; Stația Brașov Fr. 10.631 dela călători și Fr. 944 dela bagaje; Stația Copșa M. Fr. 1851 dela călători și Fr. 137 dela bagaje; Stația București Fr. 236.976 dela călători și Fr. 9786 dela bagaje; Stația Ploegști Fr. 3980 dela călători și Fr. 224 dela bagaje; Stația Teiuș Fr. 3964 dela călători și Fr. 9400 dela bagaje; În total franci 339.754 dela călători și Fr. 13.417 dela bagaje.

Ultimele știri politice.

A fost suficient ca d. Titulescu, ministru de finanțe, să anunțe streinătatea în persoană că nici nu poate fi vorba de o criză de guvern, pentru ca prețul leului să se ridice de o dată, de la 6 și jum., la unsprezece centime, indicându-și accentuat tot de odată, puterea lui personală.

Telegrama sosite guvernului, astfel după cum transpiră din cercuri oficioase, anunță că ministrul de finanțe a văzut la Paris, numeroase personalități politice cari au dat asigurări, că statul francez are tot interesul să dea concursul său statului român, din punctul de vedere al chestiunii valutare și aceasta cu atât mai mult cu cât situația internă și externă a României este din cele mai fericite.

Se înțelege că toate aceste asigurări au făcut un deosebit efect în țară și au deșteptat o vie satisfacție în cercurile politice, ce consideră astfel că au avut o dovadă limpede de adevărul afirmației făcute de șeful guvernului că știrea venirii la putere a liberalilor, produce tot deauna panica financiară în streinătate.

Din București se telegrafiază că unii membrii ai partidului liberal, văzând nenorocirea creată țării prin manifestarea dorinței partidului de a ajunge la putere, ar fi intervenit în mod energic să nu se facă rău statului, prin afișarea unor pretenții de guvernare, când la mijloc există o asemenea lipsă de popularitate.

CINEMATOGRAFE.

Princesa Giorgio dramă socială în 5 acte, în „Apollo”, în 11, 12 și 13 Noembrie. Încă o piesă splendidă compusă după romanul lui Alexandru Dumas fiul. Princesa Birac își iubeste de moarte soțul. Află însă, că barbatul o înșală. În iubirea ei razbunătoare scrie contelui Tervemonde, că soția îl înșală. Acesta, se revoltă și el joară răz-bunare. Punându-se la pândă ucide cu revolverul pe un om, care voia să pătrundă la soția. Acesta însă nu e prințul Giorgio, ci un adorator al con-tesei, care servea de paravan pentru relațiile lui Giorgio și a contesei.

Cablul Express New-York istorie de aventu-rieri în 5 acte, în „Urania”, în 11, 12 și 13 Noem-vrie. America este țara clownilor în stil mare. Cel ce vrea să cunoască adevăratele extremități ale fanteziei americane, să privească piesa acea-șta și se înțelege în deplin spiritul aceluia Yanke, care nu cunoaște alta decât avere cu orice preț, dacă nu merge altcum.

MICA PUBLICITATE.

Usturegi dela 50 klg. în sus în orice cantitate se poate cumpăra la firma Rosenberger și Co. strada Ecaterina Teodoriu No. 2. 508

Expozitura „Hangya“

în Palatul Reuniunii Agricole

Ludovic Losonczy Arad

Gluaerģiu și Ceasornicar. ♦ Plata Avram Iancu No. 1.

Mare asortiment de verghete de logodnă, oroloage de buzunar și de perete argintarii. Cumpără aur pentru un 452 preturi urcate.

CĂRBUNI!

În atențiunea! Uzinelor publice și in-dustriale și negu-to-rilor de cărbuni. — Secția de mărfuri a casei

Maximilian König

ARAD, Strada Bucur (Eötvös-u.) 9.

Oferă, livrare imediată, numai în poziții de va-goane: cărbuni de ocnă, prima calitate din Va-lea Jiului, carbune bucăți și de ocnă din epoca Oligocen, negru scilpitor, de mare calorie, potri-vit și pentru încălzirea camerelor. Cazane cu suprafață mai mare, mori, Cărbune brun, în bucăți sau de ocnă, pentru fabricile de spirt și carămidă. Iugrijim de rambursare și de vagoane

Telegrame pe adresa: König, Arad.

Telefon: Arad 63. 507

CĂRBUNI!

Anunț.

Regimentul 18 Vânători cu reședința în Alba-Iulia, are nevoie de buni muzicanți pen-tru toate instrumentele, cărora li-se oferă salar bun, echipament etc. Doritorii se pot prezenta imediat cu actele ce posedă. 495

Comandantul Reg. 18 Vânători:

Colonel (ss) Artonovici.

CAFENEAUA „DACIA”

splendid renovată se va redeschide **Sâm-bătă, 12 Noembrie, seara la orele 8**

Va concerta renumita orchestră din Făgăraș, for-mată din 14 membrii, sub conducerea Sărafului Francisc Dołosz. Bufet. După teatru mănăcări reci. Creme: specialități. Cere sprijin binevoitor:

ARTUR FISCHER și FIUL

FRAȚII NEUMAN

211

Fabrică de spirt și de drojdie

Fabrica de făină ♦♦♦♦ ARAD

Primăria orașului cu drept de municipiu Arad.

No. 8285—1921 prim.

Publicațiune.

Având în vedere aprovizionarea po-pulației, începând cu ziua de azi stabilese termenul de preemțiune a revanzatorilor pe piața orașului Arad, în ora 11 din zi, și atrag atențiunea celor interesați ca înainte de acest timp să se abțină delă cumpărare pe piața, cu atât mai mult, că în caz contrar se va pune în contra lor procedura cea mai severă.

Arad, la 12 Noembrie 1921.

Dr. Robu,
primar.

Aviz! Avem onoare a aviza onorații noștri clienți că ne-a sosit

PETROL și un transport mare de CARTOFI

Arădana soc. comercială și in-dustrială pe acțiuni ARAD.

În atențiunea

cumpărătorilor de mobile

Mobile pentru prânzitor și dormitor se pot cumpăra ieftin în depozitul de mobile Wieg-enfeld, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) Nr. 40

Antistia comunală a Circ. I.

No. 24679—921.

Publicațiune.

Provocăm întreprinderile industriale și agricole cari doresc a profita de favo-rul a mobilizari pe loc, al personalului, ca urmare a publicațiunei făcută în acest sens sub No. nostru 15618—1921 acum dela publicarea prezentă în decurs de 24, care să înainteze cele înpusă sub No. indicat mai sus, căci în caz contrar li-se vor aridică dreptul la mobilizarea pe loc

a Stabilimentului industrial ce au și vor fi dați în judecată conf. legilor în vigoare Arad, la 10 Noembrie 1921.

(ss) Pocioianu m. p. șeful circ. I.

Carol Andrény

și fii⁴⁴⁵ Mare depozit

totfelul de mașini agricole

și ferărie.

IOAN KÖÖ

MAGAZIN CU ARAD, Bulevardul Re-gale Ferdinand I. No. 16 (fost Boros Béni) 480

manufactură, Filiala Chișineu
stofe și mătăsuri Vânzare engros

OLTOI

de tot soiul să ca-pătă la pomologia

NIEMETZ

TIMIȘOARA III. Strada Co-roana No. 25 ♦♦♦ Telefon 135

Dacă ai mănăcărime sau bubite pe piela cumpără în

Scaboformat dr. Flesco

vindecă sigur, n'are miros și nu murdărește hainele. borcan mic 8 lei, un borcan mare 12 lei, borcan pentru o familie 20 lei, Prav «Scaboform» la alifie 4 lei. De-zare în toate farmaciile. Depozit principal și revanzători, la far-macia «Ingerul» alui Emeric Kain, (fost) Arad în colțul dela Calea Banatului și piața Avram Iancu

